

Suomen keuhkolääkäriyhdistyksen hallituksen lausunto

VALTIONEUVOSTON ASETUS ERIKOISSAIRAANHOIDON TYÖNJAOSTA JA ERÄIDEN TEHTÄVIEN KESKITTÄMISESTÄ (luonnos 5.5.2017)

Hankenumero: STM037:00/2017

Suomen keuhkolääkäriyhdistyksen (SKLY) hallitus haluaa kiinnittää lausunnossaan huomiota asetusluonnoksen seuraaviin kohtiin.

4§ Valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelu ja yhteen sovittaminen

1. Kohta ”eräitä valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteen sovittamista koskevia tehtäviä yliopistollisille sairaaloille tai sairaanhoitopiireille”. SKLY:n hallitus pohti, millä perusteella muutamat sairaus- ja/tai oireyhtymäkokonaisuudet on valittu tähän kuuluvaksi, sillä valtaosa kansanterveydellisesti vähintään yhtä merkittävistä sairauksista on jäänyt ulkopuolelle.

2. Kohta ”Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille säädettäisiin syövän ehkäisyyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät, joita hoidettaessa on huolehdittava toimintojen (kliinisestä ja translationaalisesta) tutkimuksellisesta pohjasta.” SKLY:n hallituksen mielestä tämä lienee perusteltua ja tarkoituksenmukaista.

3. Kohta ”Asetuksessa annetaan Helsingin seudun yliopistolliselle keskussairaalle elinluovutustoiminnan valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista sekä koulutuksen suunnittelua koskevat tehtävät.” SKLY:n hallituksen mielestä tämä on tarkoituksenmukaista.

4. Kohta ”Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tehtäväksi säädettäisiin hengitys-, uni- ja vireystilahäiriöiden diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät.”

Tämä kohta on aiheuttanut sekä keuhkosairauksien ylilääkäreiden taholla että SKLY:n hallituksessa suurinta keskustelua. Yleisesti nähdään tärkeänä, että uniapnean diagnostiikan ja hoidon suunnittelun ja käytännön toteutuksen vastuu säilyy alueellisesti keskussairaala- ja erityisvastuualueilla (uusilla sotealueilla) eikä kansallisesti, sillä näihin seikkoihin vaikuttavat vahvasti alueelliset tekijät, kuten etäisyydet, henkilöstö- ym. resurssit ja tämänhetkiset toimintatavat.

Kohta ”Eri syistä johtuvan hengitysvajeen, hengenahdistuksen palliatiivisen hoidon ja yli 80 erilaisen hoidettavissa olevan unen ja vireystilan häiriön, hengitysvajeen ja hengenahdistuksen palliatiivisen hoidon asianmukaisen tutkimisen ja hoidon edellytyksenä on monierikoisalainen, moniammatillinen kansainvälisen mallin mukainen ventilaatio-, uni- ja vireystilahäiriöyksikkö, joka voi järjestää ja ylläpitää tarpeellista koulutusta ja laatutoimintaa koko

terveydenhuollon tarpeita ajatellen sekä tehdä kansainvälisen tason tieteellistä tutkimusta.”

SKLY:n hallituksen mielestä vastuu tämän potilasryhmän käytännön hoitoprosesseista tulisi säilyä alueellisesti eikä ole tarkoituksenmukaista keskittää koko laatu- ja tutkimustoimintaa vain yhteen yliopistosairaalaan. Siten myös muissa yliopistosairaaloissa voi toimia edellä kuvatun kaltaisia osaamiskeskuksia. SKLY ei kuitenkaan näe estettä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toimimiselle koordinoivana keskuksena alan koulutus- ja lautoiminnassa. SKLY haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että ventilaatio-, uni- ja vireystilan yksikkö sisältää monia eri sairaus- ja oireyryhmiä, joista osassa on hyvin suuria (kuten uni- ja vireystila) ja osassa puolestaan pienempiä (ventilaatio) potilasmääriä.

6§ Viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan yksikköön alueellisesti keskitettävä erikoissairaanhoito

Syöpäkirurgian keskittäminen viiteen yliopistosairaalaan

SKLY:n hallitus haluaa tuoda esille sen, että mikäli keuhkosityöpäkirurgia keskitetään yliopistosairaaloihin, mikä lienee tarkoituksenmukaista, tulisi kuitenkin turvata jatkossa muun keuhkokirurgisen hoidon saatavuus yliopistosairaaloitten ulkopuolella. Usein tämä hoitotarve on päivystyksellistä ja kiireellistä liittyen esim. vaikeisiin keuhko- ja keuhkopussin infektoihin tai toisinaan myös vaikeiden keuhkosairauksien taudinmääritykseen.

SKLY:n hallituksen puolesta

Oulussa 14.6.2017

Riitta Kaarteenaho
SKLY:n hallituksen puheenjohtaja
Professori, ylilääkäri
Oulun yliopisto & Oulun yliopistollinen sairaala
Puh: 040 5233077
Sähköposti: Riitta.Kaarteenaho@oulu.fi